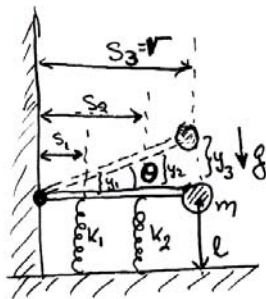
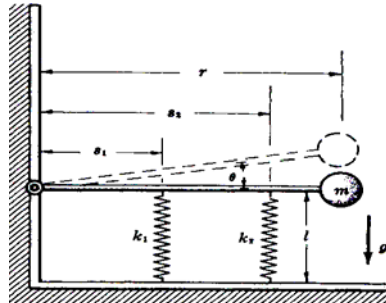

ΦΥΣ. 133

ΕΡΓΑΣΙΑ # 3

Επιστροφή 23-2-2006

1. Ένα σώμα μάζας m είναι εξαρτημένο από το άκρο μιας αβαρούς ράβδου, το άλλο άκρο της οποίας είναι στερεωμένο σε ακλόνητο σημείο. Στο σημείο στήριξης, η ράβδος μπορεί να κινείται. Η ράβδος στηρίζεται σε 2 ελατήρια σταθερής ελατηρίου k_1 και k_2 αντίστοιχα. Να βρεθούν οι εξισώσεις κίνησης του συστήματος και το είδος της κίνησης.

Υποθέτουμε κίνηση μόνο στο κατακόρυφο επίπεδο,
χρησιμοποιούμε πολικές συντεταγμένες ως γενικευμένες
συντεταγμένες: r και θ

Επομένως η ταχύτητα του σώματος θα είναι $\vec{v} = \dot{r}\hat{r} + r\dot{\theta}\hat{\phi}$

και η κινητική ενέργεια γίνεται: $T = \frac{1}{2} m v^2 \Rightarrow \left[T = \frac{1}{2} m (\dot{r}^2 + r^2 \dot{\theta}^2) \right]$

Επειδή όμως το μήκος της ράβδου είναι σταθερό τότε $\left[\dot{r} = 0 \right]$ δηλαδή

$$\Rightarrow \boxed{T = \frac{1}{2} m r^2 \dot{\theta}^2}$$

Η δυναμική ενέργεια του συστήματος είναι το άθροισμα των δυναμικών ενεργειών των 2 ελατηρίων και της δυναμικής ενέργειας βαρύτητας της μάζας m .

$$V = \frac{1}{2} k_1 (l + y_1 - l_1)^2 + \frac{1}{2} k_2 (l + y_2 - l_2)^2 + m g y_3$$

όπου l_1 και l_2 είναι το φυσικό μήκος του ελατηρίου k_1 και k_2 αντίστοιχα, το μήκος δηλαδή πριν τοποθετήσουμε τη ράβδο με τη μάζα. Τα y_1 και y_2 είναι οι μετατοπίσεις από τη θέση ισορροπίας:

$$y_1 = s_1 \sin \theta, \quad y_2 = s_2 \sin \theta, \quad \text{ενώ το } y_3 = r \sin \theta.$$

Για μικρές μετατοπίσεις θα μπορούσαμε να κρατήσουμε μόνο τους πρώτους όρους α' τάξης ως προς θ , στο ανάπτυγμα Taylor των $\sin\theta$ ($\sin\theta = \theta - \frac{\theta^3}{3!} + \frac{\theta^5}{5!} - \dots$) οπότε έχουμε:

$$V = \frac{1}{2} k_1 (l + s_1 \theta - l_1)^2 + \frac{1}{2} k_2 (l + s_2 \theta - l_2)^2 + mgr\theta \quad \text{για μικρά } \theta.$$

Επομένως η Lagrangian του συστήματος είναι:

$$L = \frac{1}{2} mr^2 \dot{\theta}^2 - \frac{1}{2} k_1 (l + s_1 \theta - l_1)^2 - \frac{1}{2} k_2 (l + s_2 \theta - l_2)^2 - mgr\theta$$

Αφού έχουμε 1 βαθμό ελευθερίας, θ , έχουμε και μια εξίσωση κίνησης:

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} \right) - \frac{\partial L}{\partial \theta} = 0 \Rightarrow \underbrace{2mr\dot{\theta}}_{\substack{\text{από } \dot{r}=0, r=\text{σταθ.}}} + mr^2 \ddot{\theta} + k_1 s_1 (l + s_1 \theta - l_1) + k_2 s_2 (l + s_2 \theta - l_2) + mgr = 0$$

$$\Rightarrow \boxed{mr^2 \ddot{\theta} + k_1 s_1 (l + s_1 \theta - l_1) + k_2 s_2 (l + s_2 \theta - l_2) + mgr = 0}$$

Αν υποθέσουμε ότι για $\theta=0$ τα ελατήρια και η ράβδος είναι σε στατική ισορροπία.

$$\text{Τότε} \quad \underbrace{k_1 s_1 (l + s_1 \theta - l_1)}_{\downarrow 0} + \underbrace{k_2 s_2 (l + s_2 \theta - l_2)}_{\downarrow 0} + mgr = 0 \quad (\theta=0, \theta=0)$$

$$\Rightarrow k_1 s_1 (l - l_1) + k_2 s_2 (l - l_2) + mgr = 0 \Rightarrow \text{η εξίσωση κίνησης γίνεται:}$$

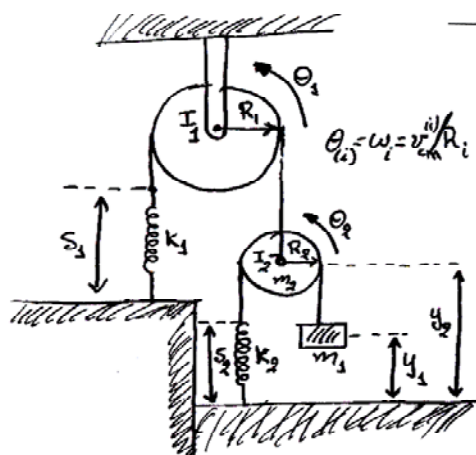
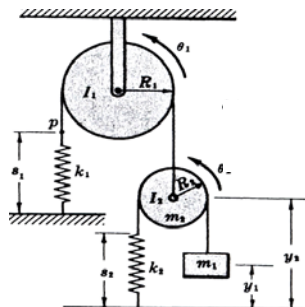
$$\Rightarrow mr^2 \ddot{\theta} + k_1 s_1^2 (l - l_1) + k_1 s_1^2 \theta + k_2 s_2^2 (l - l_2) + k_2 s_2^2 \theta + mgr = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{mr^2 \ddot{\theta} + (k_1 s_1^2 + k_2 s_2^2) \theta = 0} \quad \left. \vphantom{\boxed{mr^2 \ddot{\theta} + (k_1 s_1^2 + k_2 s_2^2) \theta = 0}} \right\} \Rightarrow \boxed{\ddot{\theta} + \omega^2 \theta = 0}$$

$$\text{Θεωρώντας} \quad \omega^2 = \frac{(k_1 s_1^2 + k_2 s_2^2)}{mr^2}$$

εξίσωση αρμονικού ταλαντωτή
με $\omega = \frac{2\pi}{T} \Rightarrow T = \sqrt{\frac{mr^2}{k_1 s_1^2 + k_2 s_2^2}}$

2. Να βρεθούν οι εξισώσεις κίνησης για το σύστημα των τροχαλιών του σχήματος. Οι τροχαλίες έχουν μάζα και επομένως θεωρήστε ότι η ροπή αδράνειάς τους είναι I_1 και I_2 αντίστοιχα.

Υποθέτουμε κατακόρυφη κίνηση μόνο.

Η ανώτερη τροχαλία (I_1) αφού έχει μάζα

παρουσιάζει κινητική ενέργεια λόγω περιστροφής:

$$T_1 = \frac{1}{2} I_1 \omega_1^2 = \frac{1}{2} \frac{I_1}{R_1^2} v_{cm}^2$$

Η δεύτερη τροχαλία περιστρέφεται, αλλά

και παρουσιάζει κατακόρυφη κίνηση, άρα:

$$T_2 = \frac{1}{2} I_2 \omega_2^2 + \frac{1}{2} m_1 v_1^2 = \frac{1}{2} \left(\frac{I_2}{R_2^2} v_{cm}^2 + m_1 v_1^2 \right)$$

Τέλος το σώμα μάζας m_1 έχει κινητική ενέργεια

$$T_3 = \frac{1}{2} m_1 v_1^2$$

Χρησιμοποιώντας σαν ανεξάρτητες συντεταγμένες τα y_1 και y_2 έχουμε:

$$v_1 = \dot{y}_1$$

$$v_2 = \dot{y}_2$$

$v_{cm}^{(1)}$: η εφαπτομενική ταχύτητα της τροχαλίας 1 είναι η ταχύτητα

με την οποία κινείται η τροχαλία (2) δηλαδή $v_{cm}^{(1)} = \dot{y}_2$

$v_{cm}^{(2)}$: η εφαπτομενική ταχύτητα της τροχαλίας 2 είναι η σχετική

ταχύτητα του m_1 ως προς τη τροχαλία, δηλαδή $\dot{y}_2 - \dot{y}_1 = v_{cm}^{(2)}$

Αντικαθιστώντας στις σχέσεις για T_1, T_2, T_3 έχουμε:

$$T_{oj} = T_1 + T_2 + T_3 = \frac{1}{2} \left(\frac{I_1}{R_1^2} \dot{y}_2^2 \right) + \frac{1}{2} \left(\frac{I_2}{R_2^2} (\dot{y}_2 - \dot{y}_1)^2 + m_1 \dot{y}_2^2 \right) + \frac{1}{2} m_1 \dot{y}_1^2 \Rightarrow$$

$$T_{oj} = \frac{1}{2} \frac{I_1}{R_1^2} \dot{y}_2^2 + \frac{1}{2} \frac{I_2}{R_2^2} \dot{y}_2^2 + \frac{1}{2} \frac{I_2}{R_2^2} \dot{y}_1^2 - \frac{I_2}{R_2^2} \dot{y}_2 \dot{y}_1 + \frac{1}{2} m_1 \dot{y}_2^2 + \frac{1}{2} m_1 \dot{y}_1^2 \Rightarrow$$

$$T_{oj} = \frac{1}{2} \left(\frac{I_2}{R_2^2} + m_1 \right) \dot{y}_1^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{I_1}{R_1^2} + \frac{I_2}{R_2^2} + m_1 \right) \dot{y}_2^2 - \frac{I_2}{R_2^2} \dot{y}_1 \dot{y}_2$$

Η δυναμική ενέργεια του συστήματος είναι το άθροισμα των δυναμικών ενεργειών των δύο ελατηρίων k_1 και k_2 καθώς και η δυναμική ενέργεια λόγω βαρύτητας των σωμάτων.

Θεωρώντας ότι τα δύο ελατήρια έχουν φυσικό μήκος l_1 και l_2 αντίστοιχα :

$$V_{el} = \frac{1}{2} k_1 (s_1 - l_1)^2 + \frac{1}{2} k_2 (s_2 - l_2)^2$$

Αλλά $s_1 + y_2 = C_1 \Rightarrow \boxed{s_1 = C_1 - y_2}$

$(y_2 - s_2) + (y_2 - y_1) = C_2 \Rightarrow \boxed{s_2 = 2y_2 - y_1 - C_2}$

$$V_{el} = \frac{1}{2} k_1 (C_1 - y_2 - l_1)^2 + \frac{1}{2} k_2 (2y_2 - y_1 - C_2 - l_2)^2$$

Η δυναμική ενέργεια λόγω βαρύτητας θα είναι :

$$V_g = m_1 g y_1 + m_2 g y_2$$

Θεωρώντας μηδενική δυναμική ενέργεια το χαμηλότερο σημείο από το οποίο μετράμε τα y_1 και y_2

Επομένως $V_{el} = m_1 g y_1 + m_2 g y_2 + \frac{1}{2} k_1 (C_1 - y_2 - l_1)^2 + \frac{1}{2} k_2 (2y_2 - y_1 - C_2 - l_2)^2$

Η Lagrangian του συστήματος θα είναι :

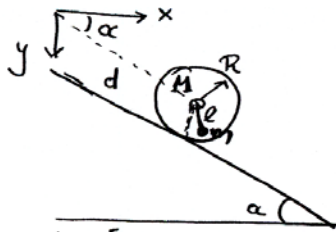
$$L = \frac{1}{2} \left(\frac{I_2}{R_2^2} + m_1 \right) \dot{y}_1^2 + \frac{1}{2} \left(\frac{I_1}{R_1^2} + \frac{I_2}{R_2^2} + m_2 \right) \dot{y}_2^2 - \frac{I_2}{R_2^2} \dot{y}_1 \dot{y}_2 - m_1 g y_1 - m_2 g y_2 - \frac{k_1}{2} (C_1 - y_2 - l_1)^2 - \frac{k_2}{2} (2y_2 - y_1 - C_2 - l_2)^2$$

Οι εξισώσεις κίνησης προκύπτουν από τις εξισώσεις Lagrange για y_1 και y_2

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{y}_1} \right) - \frac{\partial L}{\partial y_1} = 0 \Rightarrow \left(\frac{I_2}{R_2^2} + m_1 \right) \ddot{y}_1 - \frac{I_2}{R_2^2} \ddot{y}_2 + m_1 g - \frac{k_2}{2} (2y_2 - y_1 - C_2 - l_2) = 0$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{y}_2} \right) - \frac{\partial L}{\partial y_2} = 0 \Rightarrow \left(\frac{I_1}{R_1^2} + \frac{I_2}{R_2^2} + m_2 \right) \ddot{y}_2 - \frac{I_2}{R_2^2} \ddot{y}_1 + m_2 g - \frac{k_1}{2} (C_1 - y_2 - l_1) - \frac{k_2}{2} (2y_2 - y_1 - C_2 - l_2) = 0$$

3. Ένας δίσκος μάζας M και ακτίνας R κυλά χωρίς ολίσθηση προς το κατώτερο μέρος ενός κεκλιμένου επιπέδου γωνίας κλίσης α με την οριζόντια διεύθυνση. Ο δίσκος έχει ένα μικρό αβαρή άξονα αμελητέας ακτίνας. Από τον άξονα αυτό κρέμεται ένα εκκρεμές μήκους $l < R$ στο ελεύθερο άκρο του οποίου είναι εξαρτημένη μια μάζα m . Θεωρήστε ότι η κίνηση του εκκρεμούς λαμβάνει χώρα στο επίπεδο του δίσκου. Να βρεθούν η Lagrangian και οι εξισώσεις κίνησης του συστήματος.

$$\begin{cases} x_{cm}^{δίσκου} = d \cos \alpha \\ y_{cm}^{δίσκου} = d \sin \alpha \end{cases}$$

Η κινητική ενέργεια του δίσκου είναι $T_d = \frac{1}{2} M v_{cm}^2 + \frac{1}{2} I \omega^2$

όπου I είναι η ροπή αδράνειας του δίσκου, $I = MR^2$

Από τη σχέση που κυλά χωρίς ολίσθηση $v_{cm} = R\omega$

$$\text{Άρα } T_d = \frac{1}{2} M R^2 \omega^2 + \frac{1}{2} I \omega^2 \Rightarrow T_d = \frac{1}{2} M v_{cm}^2 + \frac{1}{2} M \frac{v_{cm}^2}{R^2} R^2$$

$$\Rightarrow T_d = \frac{1}{2} M v_{cm}^2 \Rightarrow \boxed{T_d = M v_{cm}^2}$$

Αλλά $v_{cm} = \dot{d}$ επομένως γράφω: $\boxed{T_d = M \dot{d}^2}$

Η δυναμική ενέργεια του δίσκου είναι: $\boxed{V_d = -Mg y = -Mg d \sin \alpha}$ ($V=0$ στη κεφαλή του κεκλιμένου επιπέδου)

Η κινητική ενέργεια του εκκρεμούς θα είναι:

$$T_{εκρ} = \frac{1}{2} m v_{εκ}^2 = \frac{1}{2} m (\dot{x}_{εκ}^2 + \dot{y}_{εκ}^2) = \frac{1}{2} m \left[(\dot{d} \cos \alpha + l \cos \phi \dot{\phi})^2 + (\dot{d} \sin \alpha - l \sin \phi \dot{\phi})^2 \right] \Rightarrow$$

$$\begin{cases} x_{εκ} = x_{cm} + l \sin \phi \\ = d \cos \alpha + l \sin \phi \\ y_{εκ} = y_{cm} + l \cos \phi \\ = d \sin \alpha + l \cos \phi \end{cases}$$

$$T_{εκρ} = \frac{1}{2} m \left[\dot{d}^2 \cos^2 \alpha + l^2 \dot{\phi}^2 \cos^2 \phi + 2 \dot{d} \cos \alpha \cos \phi \dot{\phi} + \dot{d}^2 \sin^2 \alpha + l^2 \dot{\phi}^2 \sin^2 \phi - 2 \dot{d} \sin \alpha \sin \phi \dot{\phi} \right] \Rightarrow$$

$$\boxed{T_{εκρ} = \frac{1}{2} m [\dot{d}^2 + l^2 \dot{\phi}^2 + 2 \dot{d} \dot{\phi} l \cos(\alpha + \phi)]}$$

Η δυναμική ενέργεια του εκκρεμούς: $V_{εκρ} = -mg y_{εκ} \Rightarrow \boxed{V_{εκρ} = -mg(d \sin \alpha + l \cos \phi)}$

Επομένως $L = T_d + T_{εκρ} - V_d - V_{εκρ} \Rightarrow$

$$L = \frac{1}{2} m [\dot{d}^2 + l^2 \dot{\phi}^2 + 2 \dot{d} \dot{\phi} l \cos(\alpha + \phi)] + M \dot{d}^2 + Mg d \sin \alpha + mg(d \sin \alpha + l \cos \phi)$$

$\Rightarrow$ Οι εξισώσεις Lagrange θα είναι: $\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{d}} \right) - \frac{\partial L}{\partial d} = 0$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\phi}} \right) - \frac{\partial L}{\partial \phi} = 0$$

Αντικαθιστώντας τη Lagrangian έχουμε :

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial d} = (\mu + m)g \sin \alpha$$

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \dot{d}} = 2\left(\mu + \frac{m}{2}\right)\dot{d} + m\ell\dot{\phi} \cos(\alpha + \phi)$$

$$\frac{d}{dt}\left(\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \dot{d}}\right) = (2\mu + m)\ddot{d} + m\ell\ddot{\phi}(\cos(\alpha + \phi)) - m\ell\dot{\phi}^2 \sin(\alpha + \phi)$$

$$\text{Έτσι η εξίσωση κίνησης γίνεται: } \underline{(2\mu + m)\ddot{d} + m\ell\ddot{\phi} \cos(\alpha + \phi) - m\ell\dot{\phi}^2 \sin(\alpha + \phi) - (\mu + m)g \sin \alpha = 0}$$

Για το ϕ έχουμε :

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \phi} = -m\ell\dot{d}\dot{\phi} \sin(\alpha + \phi) - mg\ell \sin \phi$$

$$\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \dot{\phi}} = m\ell\dot{d} + m\ell\dot{d} \cos(\alpha + \phi)$$

$$\frac{d}{dt}\left(\frac{\partial \mathcal{L}}{\partial \dot{\phi}}\right) = m\ell\ddot{d} + m\ell\ddot{d} \cos(\alpha + \phi) - m\ell\dot{d}\dot{\phi} \sin(\alpha + \phi)$$

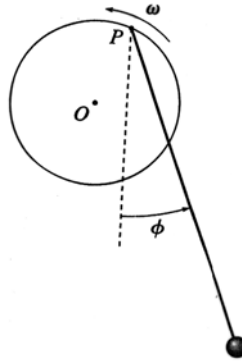
Επομένως

$$\underline{m\ell\ddot{d} + m\ell\ddot{d} \cos(\alpha + \phi) - m\ell\dot{d}\dot{\phi} \sin(\alpha + \phi) - m\ell\dot{d}\dot{\phi} \sin(\alpha + \phi) - mg\ell \sin \phi = 0}$$

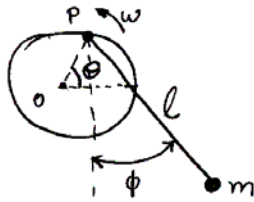
$$\Rightarrow \boxed{\ddot{\phi} + \frac{\ddot{d}}{\ell} \cos(\alpha + \phi) + \frac{g}{\ell} \sin \phi = 0.}$$

4. Το παρακάτω σχήμα δείχνει ένα απλό εκκρεμές (μάζας m , μήκους l) του οποίου το σημείο στήριξης P βρίσκεται στην περιφέρεια ενός τροχού (κέντρο O , ακτίνα R) ο οποίος περιστρέφεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα ω . Τη χρονική στιγμή $t=0$, το σημείο P είναι στην ίδια οριζόντια θέση με το κέντρο, O , του τροχού και στα δεξιά του. Να γραφεί η Lagrangian και η εξίσωση κίνησης για την γωνία ϕ . [Υπόδειξη: Θα πρέπει να είστε προσεκτικοί όταν γράψετε την κινητική ενέργεια. Ένας ασφαλής τρόπος είναι να γράψετε την θέση της μάζας του εκκρεμούς τη στιγμή t

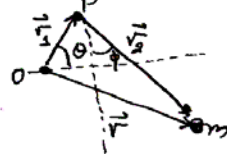

και να παραγωγίσετε]. Ελέγξτε ότι τα αποτελέσματά σας έχουν νόημα για την ειδική περίπτωση που $\omega=0$.

$$\boxed{\Theta = \omega t \Rightarrow \dot{\Theta} = \omega}$$

Το διάνυσμα θέσης της μάζας m , $\vec{r}$, μπορεί να γραφεί ως εξής:

$$\vec{r} = \vec{r}_1 + \vec{r}_2$$

$$\vec{r}_1 = (\hat{x} \cos \Theta + \hat{y} \sin \Theta) R$$

$$\vec{r}_2 = (\hat{x} \sin \phi + \hat{y} \cos(-\phi)) l$$

$$\text{Επομένως } \vec{r} = \vec{r}_1 + \vec{r}_2 = \hat{x} (R \cos \Theta + l \sin \phi) + \hat{y} (R \sin \Theta + l \cos \phi) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \dot{\vec{r}} = \vec{v} = \hat{x} (R \dot{\Theta} \sin \Theta + l \dot{\phi} \cos \phi) + \hat{y} (R \dot{\Theta} \cos \Theta + l \dot{\phi} \sin \phi) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \vec{v} = \hat{x} (-R \omega \sin \omega t + l \dot{\phi} \cos \phi) + \hat{y} (R \omega \cos \omega t + l \dot{\phi} \sin \phi)$$

$$\Rightarrow T = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} m \left[(R \omega)^2 \sin^2 \omega t + (l \dot{\phi})^2 \cos^2 \phi + 2 R l \omega \dot{\phi} \cos \phi \sin \omega t + (R \omega)^2 \cos^2 \omega t + (l \dot{\phi})^2 \sin^2 \phi + 2 R l \omega \dot{\phi} \sin \phi \cos \omega t \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{T = \frac{1}{2} m \left[(R \omega)^2 + (l \dot{\phi})^2 + 2 R l \omega \dot{\phi} \sin(\phi - \omega t) \right]}$$

Η δυναμική ενέργεια θα είναι:

$$\boxed{V = m g y = m g (-l \cos \phi + R \sin \omega t)}$$

Επομένως η Lagrangian είναι:

$$L = T - V = \frac{1}{2} m [(R\omega)^2 + (l\dot{\phi})^2 + 2Rl\omega\dot{\phi}\sin(\phi - \omega t)] - mg(R\sin\omega t - l\cos\phi)$$

$$\Rightarrow \frac{\partial L}{\partial \phi} = \frac{1}{2} m [2Rl\omega\dot{\phi}\cos(\phi - \omega t) + mg l \sin\phi] = mRl\omega\dot{\phi}\cos(\phi - \omega t) - mgl\sin\phi$$

$$\frac{\partial L}{\partial \dot{\phi}} = m l \dot{\phi} + m R l \omega \sin(\phi - \omega t) \Rightarrow \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\phi}} \right) = m l \ddot{\phi} + [m R l \omega (\dot{\phi} - \omega) \cos(\omega t - \phi)]$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\phi}} \right) - \frac{\partial L}{\partial \phi} = 0 \Rightarrow m l [l \ddot{\phi} + R \omega (\dot{\phi} - \omega) \cos(\phi - \omega t)] - m l [R \omega \dot{\phi} \cos(\phi - \omega t) - g \sin\phi] = 0$$

$$\Rightarrow l \ddot{\phi} - R \omega^2 \cos(\phi - \omega t) + g \sin\phi = 0 \Rightarrow \boxed{\ddot{\phi} = -\frac{g}{l} \sin\phi + \frac{\omega^2 R}{l} \cos(\phi - \omega t)}$$

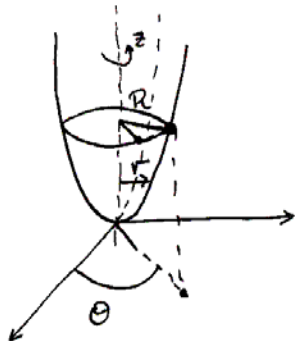
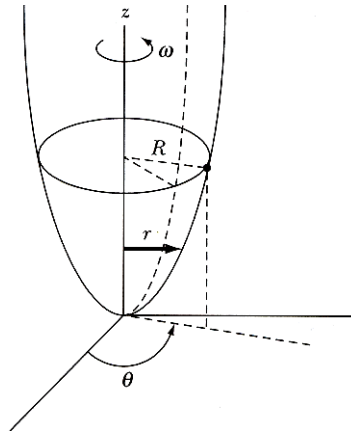
Βρίσκουμε τη διαφορική εξίσωση κίνησης:

$$\ddot{\phi} = -\frac{g}{l} \sin\phi + \frac{\omega^2 R}{l} \cos(\phi - \omega t)$$

Για $\omega = \phi \Rightarrow \ddot{\phi} = -\frac{g}{l} \sin\phi$ η οποία εξίσωση είναι η εξίσωση κίνησης ενός εκκρεμούς

5. Μια χάντρα γλιστρά κατά μήκος ενός λείου σύρματος το οποίο είναι λυγισμένο στο σχήμα παραβολής $z = cr^2$ (όπως στο σχήμα). Η χάντρα περιστρέφεται σε ένα κύκλο ακτίνας R όταν το σύρμα περιστρέφεται γύρω από τον κατακόρυφο άξονα συμμετρίας του με γωνιακή ταχύτητα ω . Βρείτε τη τιμή του c .

Από τη στιγμή που έχουμε κυλινδρική συμμετρία, διαλέγουμε

r, θ , και z σαν τις γενικευμένες συντεταγμένες.

Η κινητική ενέργεια της χάντρας θα είναι:

$$T = \frac{m}{2} [\dot{r}^2 + r^2 \dot{\theta}^2 + \dot{z}^2] \quad (1)$$

Θεωρούμε σε μηδενικό επίπεδο δυναμικής ενέργειας βαρύτητας, το επίπεδο $z = \phi$.

και επομένως

$$V = mgz \quad (2)$$

Οι παραπάνω εξισώσεις ισχύουν σε περίπτωση που δεν υπάρχουν δέσμοι. Στην περίπτωση μας όμως, το σχήμα του σύρματος είναι παραβολικό με αποτέλεσμα $z = cr^2$ επομένως αυτό μας δίνει την εξίσωση ενός δεσμού. Ο δεύτερος δεσμός προέρχεται από το γεγονός ότι το σύρμα περιστρέφεται με σταθερή γωνιακή ταχύτητα ω .

Επομένως η γωνία $\theta = \omega t$ (ακριβής εξάρτηση από t)

$$\text{Άρα: } z = cr^2 \Rightarrow \dot{z} = 2cr\dot{r} \quad (3)$$

$$\theta = \omega t \Rightarrow \dot{\theta} = \omega \quad (4)$$

Από (1), (2), (3) & (4) μπορούμε να γράψουμε τη Lagrangian ως εξής:

$$L = T - V = \frac{m}{2} [\dot{r}^2 + r^2 \omega^2 + 4\dot{c}^2 r^2] - mgcr^2.$$

$$\text{Άρα: } \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{r}} \right) - \frac{\partial L}{\partial r} = 0 \Rightarrow \frac{d}{dt} [m\dot{r} + 4m\dot{c}^2 r] - m r \omega^2 - 4m\dot{c}^2 r + 2mgcr = 0$$

$$\Rightarrow m\ddot{r} + 4m\dot{c}^2 2r\dot{r}^2 + 4m\dot{c}^2 r^2 \ddot{r} - m r \omega^2 - 4m\dot{c}^2 r^2 \dot{r} + 2mgcr = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow m\ddot{r}(1 + 4\dot{c}^2 r^2) + 4m\dot{c}^2 r\dot{r}^2 - m r \omega^2 + 2mgcr = 0 \quad \text{ανδοποιώντας κατά } r \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left[\ddot{r}(1 + 4\dot{c}^2 r^2) + (4\dot{c}^2 r)\dot{r}^2 + r(2gc - \omega^2) \right] = 0 \quad \left. \vphantom{\frac{d}{dt}} \right\} \Rightarrow R(2gc - \omega^2) = 0 \Rightarrow$$

$$\text{Αφού όμως η χάντρα περιστρέφεται σε κύκλο } r = R = \text{σταθ} \Rightarrow \dot{r} = 0 = \ddot{r} \Rightarrow \underline{\underline{c = \frac{\omega^2}{2g}}}$$